

Sprawozdanie z realizacji programu współpracy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2024–2026 za rok 2025

I. Wstęp

„Program współpracy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2024–2026” został przyjęty Zarządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 października 2023 r. (Dz. U. z 2023 r., poz. 61).

Celem głównym Programu jest rozwój współpracy Ministra KiDN z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze kultury i dziedzictwa narodowego. Na cel główny składają się trzy cele szczegółowe:

a) wzmocnienie partnerskiej współpracy z organizacjami pozarządowymi:

transparentność i łatwość dostępu do informacji, w szczególności w zakresie prowadzonych konsultacji projektów aktów prawnych. Konsultacje publiczne, rozumiane jako wszelkie formy zasięgania opinii interesariuszy w procesach stanowienia prawa, są jednym z narzędzi zwiększających efektywność i przejrzystość tych procesów oraz zaangażowanie podmiotów biorących w nich udział. Pozwalają na poznawanie opinii i postulatów organizacji i grup społecznych, których faktycznie dotyczą skutki projektowanych regulacji.

b) poprawa komunikacji i koordynacji działań w zakresie dialogu:

kluczowa jest spójność w zakresie i formie udostępnianych informacji, co umożliwi dotarcie do szerszej grupy podmiotów potencjalnie zainteresowanych i pozwala na uwzględnienie opinii reprezentatywnych grup organizacji trzeciego sektora.

c) rozwój potencjału trzeciego sektora w obszarze kultury:

w celu dynamizacji współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz zapewnienia jej efektywności i odpowiedniego poziomu merytorycznego inicjowane są w ramach Programu działania mające na celu efektywne rozpoznawanie potrzeb i problemów organizacji pozarządowych.

II. Główne założenia Programu

Zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy współpraca z organizacjami pozarządowymi w obszarze kultury i dziedzictwa narodowego odbywa się na zasadach:

- pomocniczości,

- partnerstwa,
- suwerenności stron,
- efektywności,
- uczciwej konkurencji,
- jawności.

III. Zakres i formy współpracy

Zgodnie z ustawą z dnia 4 września 1997 r. *o działach administracji rządowej minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego* kieruje sprawami rozwoju i opieki nad materialnym i niematerialnym dziedzictwem narodowym oraz sprawami działalności kulturalnej, w tym mecenatu państwowego nad tą działalnością. Współpraca z organizacjami pozarządowymi realizowana jest w formie finansowej oraz pozafinansowej.

Współpraca finansowa

Dotacje celowe Programy Ministra

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 25 października 1991 r. *o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej* organizacje pozarządowe prowadzące działalność kulturalną mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, na zadania objęte mecenatem państwa, w tym dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji.

Programy Ministra z zakresu kultury mają na celu dofinansowanie zadań o charakterze projektowym z wyłączeniem stałej działalności kulturalnej podmiotów. Organizacje pozarządowe, obok innych podmiotów funkcjonujących w obszarze kultury, są uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie w ogłaszanych corocznie przez Ministra programach dotacyjnych z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, finansowanych z budżetu państwa i Funduszu Promocji Kultury.

Programy Ministra ogółem (2025 r.)			Programy Ministra (2025 r.) beneficjenci – organizacje pozarządowe		
Liczba Programów Ministra	łączna liczba przyznanych dotacji	łączna kwota dofinansowania	Liczba Programów Ministra, w których NGO otrzymały dofinansowanie	łączna liczba dotacji dla NGO	Kwota dofinansowania dla NGO
32	3535	497 646 159,00 zł	28	1243	125 310 896,00 zł

Współpraca pozafinansowa

Współpraca pozafinansowa z organizacjami trzeciego sektora obejmuje m.in. udział w konsultacjach publicznych projektów aktów prawnych i programów wieloletnich oraz działalność ciał i gremiów opiniodawczo-doradczych.

Konsultacje publiczne

W 2025 r. do konsultacji publicznych (zgodnie z § 36 ust. 1 Uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2023 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, M.P. z 2022 r. poz. 348) skierowane zostały następujące projekty aktów prawnych:

1. projekt rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne szkoły i placówki artystyczne dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji – konsultowany przez 3 organizacje;
2. projekt rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków publicznych szkół i placówek artystycznych – konsultowany przez 3 organizacje;
3. projekt rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zmieniającego rozporządzenie w sprawie badań jakości kształcenia artystycznego w szkołach artystycznych – konsultowany przez 5 organizacji;
4. projekt rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia podstawowych warunków niezbędnych do realizacji przez szkoły artystyczne zadań statutowych i programów oraz realizacji przez nauczycieli tych szkół zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych – konsultowany przez 3 organizacje;
5. projekt rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i placówek artystycznych – konsultowany przez 3 organizacje;
6. projekt rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zmieniającego rozporządzenie w sprawie organizacji roku szkolnego w publicznych szkołach i placówkach artystycznych – konsultowany przez 3 organizacje.
7. projekt ustawy o zabezpieczeniu socjalnym osób wykonujących zawód artystyczny. W konsultacjach wzięły udział łącznie 93 podmioty, w tym ok. 65 organizacji pozarządowych w rozumieniu art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
8. projekt ustawy o zmianie ustawy o finansowym wspieraniu produkcji audiowizualnej oraz niektórych innych ustaw. W konsultacjach uczestniczyły 43 podmioty, w tym ok. 30 organizacji pozarządowych.

9. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zmieniające rozporządzenie w sprawie konkursu na dyrektora Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej. W konsultacjach uczestniczyły 34 podmioty, w tym ok. 24 organizacji pozarządowych.
10. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia kategorii urządzeń i nośników służących do utrwalania utworów oraz opłat od tych urządzeń i nośników z tytułu ich sprzedaży przez producentów i importerów. W konsultacjach uczestniczyło ok. 70 podmiotów: organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi, przedstawiciele środowisk twórczych, przedsiębiorcy reprezentujący szeroko rozumiane środowisko cyfrowe oraz osoby fizyczne.
11. projekt ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji oraz niektórych innych ustaw – w konsultacjach wzięło udział m.in. ponad 40 organizacji pozarządowych. Szczegóły znajdują się pod adresem: <https://legislacja.gov.pl/projekt/12405001>
12. w związku z pracami nad nowelizacją ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego ogłosiło 7 maja 2025 r. konsultacje społeczne, uruchamiając dedykowaną skrzynkę mailową do zgłaszania uwag. Konsultacje trwały do 15 czerwca 2025 r., przy czym termin ten był przedłużany na wniosek uczestników. Zgłoszone postulaty zebrano i omówiono tematycznie w ramach Zespołu powołanego w kwietniu 2025 r. zarządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W konsultacjach uczestniczyło 30 organizacji pozarządowych, w tym porozumienia kilku podmiotów. Były to m.in. Stowarzyszenie Pisarzy Polskich, Stowarzyszenie Dyrektorów Teatrów, Stowarzyszenie Autorów ZAiKS, Stowarzyszenie Muzealników Polskich, Obywatelskie Forum Sztuki Współczesnej, Unia Metropolii Polskich, Koalicja Miast dla Kultury, Stowarzyszenie Dyrektorów i Dyrektorek Samorządowych Instytucji Kultury, Stowarzyszenie Młodych Animatorów Kultury, Fyrtel Główna, Kolektyw Aktywne Miasto, OFF Opera, Fundacja Współpracy Polsko-Norweskiej.
13. prekonsultacje nowelizacji ustawy o muzeach, w których brali udział przedstawiciele organizacji muzealników.
14. prekonsultacje (zakończone 14 marca 2025 r.) dotyczące kolejnej edycji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa były jednym z pierwszych etapów prac nad kolejną edycją programu wspierającego rozwój czytelnictwa w Polsce. W spotkaniach i konsultacjach udział wzięli przedstawiciele instytucji działających w obszarze książki i czytelnictwa oraz Operatorzy NPRCz 2.0 (Biblioteka Narodowa, Instytut Książki, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Narodowe Centrum Kultury). Zebrano opinie na temat dotychczasowej edycji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 oraz propozycje i postulaty dotyczące jego kontynuacji. Na przełomie lutego i marca 2025 roku odbyły się 3 spotkania prekonsultacyjne. Spotkanie grupy obejmujące fundacje i stowarzyszenia działające w obszarze książki i czytelnictwa odbyło się 28 lutego 2025 roku. W

ramach prac tej grupy wysłano 20 zaproszeń wraz z załączonym formularzem uwag, na które odpowiedziało 15 organizacji pozarządowych. Szczegółowy raport z prekonsultacji dostępny jest pod adresem: <https://nprcz.pl/news/zakonczono-prekonsultacje-dotyczace-kolejnej-edycji-nprcz/>

15. w ramach współpracy z polskimi branżami kreatywnymi i wsparcia ich rozwoju zorganizowano 24 października 2025 r. w Poznaniu Okrągły stół z polską branżą gier wideo. W wydarzeniu wzięła udział szeroka reprezentacja branży i podmiotów działających w jej otoczeniu, także organizacji trzeciego sektora (m.in. Fundacja Indie Games Polska, Stowarzyszenie Polskie Gry, Fundacja Kultura Interaktywna, Związek Pracowników Branży Gier). Spotkanie zostało poprzedzone prekonsultacjami, podczas których przedstawiciele ww. podmiotów wypracowali postulaty wobec administracji publicznej w czterech obszarach tematycznych: finansowanie, legislacja, profesjonalizacja, promocja i ekspansja zagraniczna. Podczas spotkania kwestie te zostały przedyskutowane z przedstawicielami podmiotów publicznych (ministerstw, urzędów centralnych, agencji zaangażowanych we współpracę z branżą gier wideo), określono dalszy plan działania. Raport z prekonsultacji został opublikowany pod adresem: <https://www.gov.pl/attachment/a505b514-c18c-45ed-b970-c61765a361c1>

Grupy eksperckie i inne ciała opiniodawcze

1. Zespół Ekspertki do opracowania ustawy o symbolach państwowych RP został powołany Zarządzeniem Ministra KiDN z dnia 21 maja 2025 r. I posiedzenie Zespołu miało miejsce 2 grudnia 2025 r. W związku z pracami Zespołu została nawiązana współpraca z Polskim Towarzystwem Heraldycznym, Polskim Towarzystwem Historycznym i Polskim Towarzystwem Weksylologicznym.
2. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego pismem z 28 stycznia 2025 r. powierzył Narodowemu Instytutowi Muzeów organizację II Kongresu Muzealników Polskich we współpracy ze Stowarzyszeniem Muzealników Polskich. Instytut otrzymał dotację celową na realizację w 2025 i 2026 r. zadania pn. „Organizacja i prowadzenie biura oraz obsługa prac Komitetu Programowego II Kongresu Muzealników Polskich”. NIM w piśmie z 2 grudnia 2025 r. przedstawił dotychczasowe działania podjęte przez Instytut, w ramach których przeprowadzono badania wśród szerokiej grupy muzealników oraz przeprowadzono wstępne rozeznanie kosztów wynajmu miejsca do organizacji tak dużego wydarzenia. Jednocześnie został powołany Komitet Programowy II Kongresu Muzealników Polskich. W jego skład weszli przedstawiciele następujących społecznych organizacji muzealnych: Stowarzyszenia Muzealników Polskich, ICOM Polska, Stowarzyszenia Muzeów Uczelnianych, Stowarzyszenia Muzeów Sztuki Inżynieryjnej, Stowarzyszenia Muzeów Na Wolnym Powietrzu, Polskiego Stowarzyszenia Inwentaryzatorów Muzealnych oraz Forum Edukatorów Muzealnych. 13 października 2025 r. odbyło się spotkanie Komitetu Programowego. Ustalono

harmonogram kolejnych spotkań oraz zredagowano uchwały przyjęte podczas posiedzenia, w tym uchwałę wskazującą Centrum Konferencyjne Targi Kielce, jako miejsce obrad kongresu. 2 lutego 2026 r. organizacje skupione wokół idei kongresu powołały Komitet Programowy II Kongresu Muzealniczek i Muzealników, który przyjął propozycję MKiDN, aby organizacja kongresu została powierzona Muzeum Narodowemu w Kielcach.

3. W lutym 2025 roku powołano Zespół do spraw Pola Literackiego (na podstawie Zarządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 12 lutego 2025 r. w sprawie powołania Zespołu do spraw pola literackiego¹). Zespół jest organem pomocniczym Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego i zajmuje się pracą nad systemowymi rozwiązaniami w obszarze literatury, analizą zagadnień i problemów twórców i instytucji oraz realizacją zadań zleconych w tym obszarze przez Ministerstwo. Zespół składa się z grona reprezentantów środowiska działających w obszarze rynku książki, reprezentujących różne środowiska i grupy, którzy zaangażowani byli w rozmowy o rynku. W skład Zespołu wchodzi m.in. przedstawiciele Stowarzyszenia Unia Literacka, Stowarzyszenia Tłumaczy Literatury, Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich i Stowarzyszenia Księgarzy Polskich.
4. W 2025 r. przedstawiciel Departamentu uczestniczył w pracach Grupy Roboczej ds. Dostępnej Kinematografii (GDK) – gremium o charakterze opiniodawczo-doradczym funkcjonującego przy Radzie Dostępności. Grupa stanowi platformę stałego dialogu pomiędzy administracją publiczną a środowiskiem organizacji pozarządowych oraz przedstawicielami branży audiowizualnej. W 2025 r. odbyło się osiem posiedzeń GDK (w tym część w trybie zdalnym). Zakres prac obejmował w szczególności:
 - analizę kierunków zmian legislacyjnych w obszarze dostępności utworów audiowizualnych (audiodeskrypcja, napisy dla niesłyszących, tłumaczenie na PJM),
 - identyfikację barier prawnych i organizacyjnych w produkcji oraz dystrybucji kopii filmowych zawierających materiały dostępnościowe,
 - opracowywanie rekomendacji dla programów operacyjnych Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej,
 - analizę funkcjonowania dostępności w kinach, na festiwalach oraz na platformach VOD,
 - formułowanie postulatów szkoleniowych i komunikacyjnych w zakresie poprawy standardów dostępności.

W pracach Grupy uczestniczyły m.in. organizacje pozarządowe działające w obszarze dostępności kultury, w tym: Fundacja Kultury bez Barier, Fundacja Katarynka, Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego, Stowarzyszenie De Facto, Polski Związek Niewidomych, Polski Związek Głuchych, a także przedstawiciele środowisk branżowych.

5. Spotkanie Forum Prawa Autorskiego, w którym wzięło udział kilkadziesiąt zainteresowanych organizacji, w tym organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi. Dyskutowano nad wyzwaniami stojącymi w obszarze zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi – problemami w zakresie poboru wynagrodzeń i opłat, kosztami działania, skutecznością repartycji, skutecznością nadzoru nad organizacjami zbiorowego zarządzania.
6. Zespół do Spraw Przeciwdziałania Naruszeniom Prawa Autorskiego i Praw Pokrewnych działa na podstawie art. 127 *ustawy o prawie autorskim*. Zespół ma charakter międzyresortowy i stanowi forum do dyskusji oraz uzgadniania stanowisk przedstawianych w ramach współpracy międzynarodowej w zakresie praw własności intelektualnej, forum do oceny i przedstawiania propozycji działań legislacyjnych na różnych płaszczyznach w zakresie przeciwdziałania naruszeniom praw własności intelektualnej. W dniu 27 lutego 2025 r. Zespół zebrał się pierwszy raz od 10 lat, a jego priorytetowym zadaniem jest stworzenie podstaw do wydawania:
 - nakazów blokujących strony internetowe zawierające treści naruszające prawa własności intelektualnej (nakazy statyczne) – których wprowadzenie wynika z art. 8 ust. 3 Dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 roku w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym,
 - nakazów blokujących dostęp do nieuprawnionych transmisji realizowanych on-line, a związanych z wydarzeniami sportowymi na żywo oraz z innymi wydarzeniami kulturalnymi na żywo (nakazy dynamiczne i nakazy on-line) – potrzeba wprowadzenia przepisów w tym zakresie wiąże się z wydaniem przez Komisję Europejską zalecenia dla Państw Członkowskich – Zalecenie Komisji (UE) 2023/1018 z dnia 4 maja 2023 roku w sprawie zwalczania piractwa internetowego wydarzeń sportowych i innych wydarzeń na żywo.

Prace Zespołu są koincydencyjne z koniecznością implementacji Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 roku w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (Akt o usługach cyfrowych - DSA), które wprowadza obligatoryjny wymóg dla Państw Członkowskich w postaci wykonalności nakazów blokujących treści pirackie pochodzących z innych Państw Członkowskich. W polskim systemie prawnym nie ma regulacji dotyczących podstaw prawnych wydawania takich nakazów.

W posiedzeniu Zespołu w dniu 27 czerwca 2025 r. uczestniczyli także członkowie Zespołu ds. pola literackiego, którego głównym zadaniem jest analiza zagadnień i problemów twórców oraz instytucji m.in. na rynku prasy i książki, w tym przeciwdziałanie piractwu książki i prasy w internecie.

W dniach 25 kwietnia 2025 r. oraz 10 czerwca 2025 r. w ramach prac Zespołu odbyły się spotkania Grupy Roboczej podczas których przygotowano model rozwiązania, który wprowadziłby do polskiego systemu prawnego podstawę do wydawania nakazów blokujących dostęp do treści naruszających prawa własności intelektualnej. Zarówno w posiedzeniach Zespołu, jak i Grupy udział

brali przedstawiciele strony społecznej, którzy zaprezentowali aspekty prawne oraz techniczne funkcjonujących w innych krajach Unii Europejskiej mechanizmów walki z piractwem internetowym w postaci blokowania dostępu do nieuprawnionych treści w różnych formułach. Współpraca miała charakter merytoryczny i obejmowała wspólne analizy, opiniowanie propozycji zmian legislacyjnych i programowych oraz wypracowywanie rekomendacji systemowych.

7. W 2025 r. MKiDN odpowiadało za obsługę IV kadencji Rady do spraw Instytucji Artystycznych – ciała doradczego Ministra KiDN. Rada została ustanowiona zarządzeniem Ministra KiDN z 7 listopada 2012 r. w sprawie powołania Rady do spraw Instytucji Artystycznych (Dz. U. poz. 58). Do zadań Rady należy w szczególności opiniowanie zarządzania i funkcjonowania instytucji artystycznych oraz zagadnień dotyczących życia artystycznego, a także przedstawianie propozycji zmian w organizacji życia kulturalnego, w tym rozwiązań usprawniających współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie działalności instytucji. Rada liczy 20 osób ze środowisk artystycznych z całego kraju, powołanych ze względu na ich wiedzę i doświadczenie eksperckie. W składzie IV kadencji znaleźli się m.in. członkowie związani ze Stowarzyszeniem Muzyki Polskiej, Stowarzyszeniem Dyrektorów Teatrów, Fundacją Krystyny Jandy Na Rzecz Kultury oraz Polskim Ośrodkiem Lalkarskim Polunima. Natomiast Przewodnicząca Rady jest jednocześnie Przewodniczącą Gildii Polskich Reżyserów i Reżyserów Teatralnych. W 2025 r. odbyły się cztery posiedzenia Rady do spraw Instytucji Artystycznych.

Inne działania

1. Wydział Muzeów identyfikuje bezpośrednią współpracę z dwoma fundacjami i jednym stowarzyszeniem w zakresie współprowadzenia muzeów - Fundacja Lux Veritatis (Muzeum Pamięć i Tożsamość), Fundacja Rodziny J. Piłsudskiego (Muzeum J. Piłsudskiego w Sulejówku), Stowarzyszenie Żydowski Instytut Historyczny (Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN). Ponadto Muzeum Podlaskie w Białymstoku - instytucja kultury współprowadzona wspólnie przez MKiDN i Województwo Podlaskie, współpracuje z Fundacją im. bł. ks. Jerzego Popiełuszki przy realizacji projektu budowy Muzeum bł. ks. J. Popiełuszki w Okopach.
2. Departament Współpracy z Zagranicą zarządza programem rządowym „Promocja kultury polskiej za granicą”, z którego wspierane są wydarzenia promujące polską kulturę poza granicami RP, realizowane m.in. przez organizacje pozarządowe (głównie fundacje i stowarzyszenia).
3. W 2025 roku w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi przedstawiciel Departamentu Ochrony Zabytków uczestniczył w pracach jury przyznającego nagrodę KOBEDIAN. Jest to nagroda Generalnego Konserwatora Zabytków i Instytutu Bezpieczeństwa Dziedzictwa (będącego organizacją pozarządową) pod nazwą: „KOBEDIAN - bezpieczny zabytek”. W dniu 2 czerwca 2025 r.

na Wawelu odbyła się uroczystość jej wręczenia. Celem KOBEDIAN jest uhonorowanie dobrych praktyk, mających związek z zabezpieczaniem zabytków na wypadek wystąpienia zdarzeń kryzysowych oraz konfliktu zbrojnego, realizowanych jako misja na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego. W zamierzeniach inicjatorów nagrody Generalnego Konserwatora Zabytków i Instytutu Bezpieczeństwa Dziedzictwa ma ona wspierać proces podnoszenia w społeczeństwie świadomości dotyczącej wagi oraz konieczności zachowania i zapewniania bezpieczeństwa dziedzictwu kulturowemu. Jednocześnie nagroda ma służyć promowaniu dobrych praktyk, związanych z szeroko pojętym bezpieczeństwem dziedzictwa oraz inspirować właścicieli i opiekunów zabytków do systematycznej poprawy stanu ich zabezpieczenia. Nagroda stanowi także odpowiedź na wielokrotnie zgłaszane potrzeby środowiska Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków oraz ekspertów związanych z ochroną zabytków i bezpieczeństwem dóbr kultury, stworzenia mechanizmu wsparcia upowszechniania wiedzy o bezpieczeństwie i ochronie dziedzictwa kulturowego. Ponadto okazją do podjęcia takiej współpracy w ubiegłym roku było opracowanie przez Stowarzyszenie Naukowe Archeologów Polskich założeń do ustawy zmieniającej ustawę z 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Projekt ten trafi do konsultacji dopiero w tym roku.

4. Departament Instytucji Kultury współpracował z organizacjami pozarządowymi przy programie KPO. Jednym z kryteriów wyboru ekspertów do Komitetu Sekcyjnego i Odwoławczego oraz listy rezerwowej ekspertów KPO była rekomendacja eksperta przez organizacje w Polsce, których statutowa działalność jest związana z segmentem inwestycji A2.5.1 (muzyka, teatr, muzealnictwo, sztuki wizualne, taniec, kultura ludowa i tradycyjna). Organizacje/stowarzyszenia, które wskazały ekspertów:

- Związek Polskich Artystów Fotografików,
- AICA Sekcja Polska,
- Związek Polskich Artystów Plastyków,
- Obywatelskie Forum Sztuki Współczesnej,
- Komitet Narodowy ICOM Polska,
- Fundacja Archeologii Fotografii,
- Stowarzyszenie Twórców Ludowych,
- Polskie Towarzystwo Ludoznawcze,
- Ogólnopolski Związek Zawodowy Artystów Tancerzy,
- Forum Środowisk Sztuki Tańca,
- Stowarzyszenie Muzealników Polskich,
- Związek Kompozytorów Polskich,

- Zrzeszenie Filharmonii Polskich,
- Polska Rada Muzyczna,
- Stowarzyszenia Polskich Artystów Muzyków,
- Związek Artystów Scen Polskich - ZASP Stowarzyszenie,
- Związek Zawodowy Aktorów Polskich,
- ZZ Gildia Polskich Reżyserów i Reżyserów Teatralnych,
- Stowarzyszenie Dyrektorów Teatrów.

Współpraca instytucji nadzorowanych przez MKiDN z organizacjami pozarządowymi

1. CSW Znaki Czasu w Toruniu:

- Fundacja Kot - wystawcy podczas XMAS KRAMU (święteczny jarmark z rękodziełem)
- Schronisko dla bezdomnych zwierząt w Toruniu - wystawcy podczas XMAS KRAMU (święteczny jarmark z rękodziełem) oraz przekazanie przez CSW banerów wielkoformatowych
- Fundacja Tumult - współorganizacja wystawy Bill Viola: Wizje czasu
- Fundacja Fotografistka - współorganizacja wystawy „Nieobecne dziedzictwa: Lotte Jacobi i Janina Gardzielewska ponownie odkryte”
- Association Biennale de Paris - współorganizacja Biennale de Paris
- Fundacja Artystyczna Kosmos - współorganizacja wystawy Anna Ruta Pilewicz „W głąb snów / Historia kolekcji Alicji w krainie czarów” (wydarzenie towarzyszące Festiwalowi Muzykofilia, edycja IX: KOSMOSNY)
- Fundacja Studio M6 - bezpłatne udostępnienie przestrzeni na organizację prezentacji prototypów przedsiębiorstwa społecznego w programie Społeczne MBA
- Polski Związek Niewidomych - Okręg Kujawsko-Pomorski: współpraca w zakresie organizowania seansów filmowych z audiodeskrypcją
- Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej: współpraca w zakresie współorganizacji seminarium Toruńsko-Getyńskiego
- Fundacja Art Connetion: współpraca w zakresie współorganizacji cyklu warsztatów filmowych
- Stowarzyszenie Współpracy Polsko-Włoskiej: współpraca w zakresie współorganizacji Festiwalu Włoskiego w Toruniu (Tydzień Kina Włoskiego w Kinie Centrum)

2. CSW Zamek Ujazdowski w Warszawie:

- Klub DLR Warszawa – należy do Fundacji Centrum Demokracji Społecznej
 - Współorganizacja pokazu filmu „Aferim!” w reżyserii Radu Jude.
 - Po pokazie odbyła się dyskusja.
- Strefa WolnoSłowa

- Współorganizacja pokazu w ramach festiwalu Re-think the challenge
- Pokaz filmów Diário de um Crime „Przeszedłem pieszo z Ghany do Niemiec i zajęło mi to 10 lat”
- Po pokazie odbyła się dyskusja.
- Stowarzyszenie Filmowo-Edukacyjne AMATOR
- Jeden ze współorganizatorów Seminarium Flaherty Pods: Warsaw.
- Seminarium Flaherty Pods: Warsaw jest to program filmowy i dyskusje z udziałem uznanych twórców, krytyków i pasjonatów kina. Uznane na całym świecie forum zbiorowych badań nad formą i rolą kina non-fiction, ma zachęcać do wymiany pomysłów filmowych między pokoleniami i kulturami oraz promować poszerzanie granic kina.
- - Palestine Cinema Days Around the World: Filmlab Palestine, Stowarzyszenie Plan B
- Pokazy filmów w ramach Palestine Cinema Days Poland 2025.
- Fundacja Editions Spotkania
- Współorganizacja festiwalu Tramway Film Festival. Jest to festiwal prezentujący filmy krótkometrażowe z całego świata. Celem festiwalu jest prezentacja kina artystycznego, a w szczególności, dotąd w Polsce niedostrzeganego, kina eksperymentalnego, eseistycznego i hybrydowego, które pokazują nowe kierunki kinematografii.
- Stowarzyszenie Kin Studyjnych
- Współorganizacja pokazu filmu „Mahler” w reżyserii Kena Russella w ramach Tygodnia Kin Studyjnych. Przed pokazem odbyła się prelekcja Aleksiego Wójtowicza.
- Stowarzyszenie Kin Studyjnych
- Współorganizacja pokazu filmu „Pajęczarki” w reżyserii Barbary Sass w ramach Dnia Kina Polskiego. Dzień Kina Polskiego ma na celu promocję polskiego kina. Ze strony rezydencji współpracowaliśmy z Fundacją Nowej Kultury Bęc Zmiana oraz fińskim NGO Perpetuum Mobile (projekt rezydencji Artists at Risk).
- OFSW przy Szkole Metod Artystycznych (rozpoczęcie działania projektu w tym roku, w zeszłym roku wypracowanie konceptu).
- Stowarzyszenie Pedagogów Teatru przy Pochodzie Performatywnym w ramach projektu OPIEKUNKI.
- Fundacja Pompka – organizacja festiwalu Rozdroże.

3. Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku:

- Stowarzyszenie Klon/Jawor: współpraca przy promocji informacji o naborze do programu „Rzeźba w przestrzeni publicznej”,

- Stowarzyszenie Odnowy i Rozwoju Gminy Orońsko to lokalna organizacja pozarządowa (NGO), zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w 2007 roku. Działa na rzecz rozwoju gminy Orońsko i współpracuje z Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku przy organizacji wydarzeń.

Planowane działania

1. W nadchodzących latach Departament Prawa Autorskiego i Filmu planuje kontynuację oraz rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, w szczególności poprzez:

- prowadzenie konsultacji publicznych projektów aktów normatywnych na możliwie wczesnym etapie prac legislacyjnych, z uwzględnieniem konsultacji roboczych z przedstawicielami organizacji branżowych i eksperckich,
- dalszy udział w pracach gremiów dialogu dotyczących dostępności kultury oraz rozważenie wypracowania bardziej sformalizowanej formuły współpracy w tym obszarze,
- włączanie organizacji pozarządowych w proces oceny skutków regulacji (OSR) w projektach o istotnym wpływie na sektor kultury i kinematografii,
- kontynuację spotkań w ramach Forum Prawa Autorskiego,
- kontynuację spotkań w ramach Zespołu Antypirackiego.

Zasadne wydaje się również rozważenie, na poziomie resortowym, dalszego wzmocnienia mechanizmów stałego dialogu z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze kultury.

3. W 2026 r. Wydział Sektorów Kreatywnych (Departament Strategii Kultury i Mediów) planuje kontynuację dialogu z branżami kreatywnymi w celu właściwego adresowania ich potrzeb. Jednym z postulatów zgłoszonych podczas spotkania Okrągłego Stołu przedstawicieli polskiej branży gier wideo w Poznaniu była organizacja Dnia Polskich Gier Wideo - prace nad jego realizacją rozpoczęły się na początku 2026 roku. Biorą w nich udział także przedstawiciele organizacji pozarządowych związanych z branżą.

4. W związku z członkostwem Polski w Międzyrządowym Komitecie Światowego Dziedzictwa UNESCO Departament Ochrony Zabytków planuje sformalizować współpracę z organizacją pozarządową – Polskim Komitetem Narodowym Międzynarodowej Rady Ochrony Zabytków ICOMOS, będącym polskim ciałem doradczym do spraw ochrony światowego dziedzictwa. Planowane jest podpisanie porozumienia z ICOMOS na lata kadencji Polski w Komitecie Światowego Dziedzictwa UNESCO, tj.

do końca 2029 r. Porozumienie ma za zadanie dookreślić zakres obowiązków obu stron i wskazywać pola współpracy. Treść Porozumienia jest obecnie w akceptacji u kierownictwa MKiDN.